

Сусанна Арутюнян

**Краткий
русско-армянский,
армяно-русский
фразеологический
словарь**

Сусанна Арутюнян
**Краткий русско-
армянский, армяно-русский
фразеологический словарь**

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=70273390

SelfPub; 2024

Аннотация

Словарь предназначен для учащихся, студентов, магистрантов, аспирантов и широкого круга читателей, интересующихся армянской фразеологией. Целью данного словаря является помочь учащимся, студентам, магистрантам, аспирантам и широкому кругу читателей, интересующихся армянской фразеологией, и способствовать повышению интереса к армянской фразеологии.

Содержание

КРАТКИЙ РУССКО – АРМЯНСКИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ	7
РУССКИЙ АЛФАВИТ	8
– А -	9
– Б -	10
– В -	12
– Г -	15
– Д -	16
– Е -	18
– Ж -	19
– З -	20
– И -	22
– К -	23
– Л -	25
– М -	26
– Н -	27
– О -	29
– П -	30
– Р -	33
– С -	34
– Т -	37
– У -	38
– Х -	39

– Ц -	40
– Ч -	41
– Ш -	42
– Щ -	43
– Я -	44
КРАТКИЙ АРМЯНО – РУССКИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ	45
ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ	46
– Ա -	47
– Բ -	51
– Գ -	52
– Դ -	54
– Ե -	55
– Ջ -	56
– Է -	57
– Ը -	58
– Թ -	59
– Ճ -	60
– Ի -	61
– Լ -	62
– Խ -	63
– Օ -	64
– Կ -	65
– Հ -	67
– Ձ -	68
– Ճ -	69

- U -	70
- 3 -	73
- 7 -	74
- 8 -	75
- 9 -	76
- 2 -	77
- 7 -	78
- 2 -	79
- U -	80
- 4 -	82
- S -	83
- 3 -	84
- 11 -	85
- 8 -	86
- 4 -	87
- 74 -	88
- O -	89

Сусанна Арутюнян

Краткий русско-

армянский, армяно-русский

фразеологический словарь

**КРАТКИЙ РУССКО
– АРМЯНСКИЙ
ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ**

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа Кк Хх

Бб Лл Цц

Вв Мм Чч

Гг Нн Шш

Дд Оо Щщ

Ее Пп Тть

Ёе Рр Ыы

Жж Сс Ьь

Зз Тт Ээ

Ии Уу Юю

Йй Фф Яя

- A -

Авгиевы конюшни. Царя́н шիր:

Ахиллэсова пята́. Урһи́цуйшн қарзшцшр:

- Б -

*Бежал от дождя, попал под град. Ջրից դուրս գալ՝
ջրհեղեղն ընկնել:*

Белая ворона. Մսխտակ ագռավ:

Бить баклуши. Թրև գալ:

Бить в глаза. Աչք ծակել:

Бить в цель. Նպատակին խփել:

Бить ключом. Աղբյուրի պես հորդել:

Бить по карману. Գրպանին վնաս հասցնել:

Бить себя в грудь. Կուրծք ծեծել:

Блудный сын. Անտակ որդի:

Бояться дохнуть. Շունչն իրեն քաշել:

Брать быка за рога. Ձուկը գլխից բռնել:

Брать под крыльшко кого-то. Թևի տակ առնել մեկին:

Брать слова обратно. Խոսքը շուրք գցել:

Бросить деньги на ветер. Փողերը քամուն տալ:

Бросить слова на ветер. Խոսքերը քամուն տալ:

Бросить тень на кого-то. Ստվեր գցել մեկի վրա:

Бросить якорь. Խարխախ գցել:

Броситься в глаза. Աչքի ընկնել:

Буриданов осёл. Բուրիդանի ավանակ:

Буря в стакане воды. Փոթորիկ մի բաժակ ջրում:

Быть бельмом на глазу. Աչքին փուշ դառնալ մեկի:

Быть занятым по горло. Գործի մեջ թաղվել:

Быть мастером на все руки. Ձեռքից ամեն բան գալ:

Быть между двух огней. Երկու կրակի մեջ ընկնել:

Быть на целую голову выше. Մի գլխով բարձր լինել

մեկից:

Быть на волосок от смерти. Մահից մի մատ հեռու լինել:

Быть на седьмом небе. Յոթերորդ երկնքում լինել:

Быть не на своём месте. Իր տեղում չլինել:

Быть под опекой кого-то. Փեշի տակ լինել մեկի:

Быть правой рукой. Լինել աջ ձեռքը:

- В -

В гостях хорошо, а дома лучше. Հյուր լինելը լավ է, բայց իր տանն ավելի լավ է:

В одно у́хо вошло́, в друго́е вы́шло. Մի ականջից մտնել՝ մյուսից դուրս գալ:

В три погибели гну́ться. Փորը գետնին քսել:

В уша́х звени́т. Ականջը կանչում է:

В хвосте́ плести́сь. Պռչից քաշ գալ:

В це́те лет. Ուժերի ծաղկման շրջանում:

Вари́ться в собстве́нном соку́. Իր յուղով տապակվել:

Вбива́ть в го́лову кому́-то. Գլխի մեջ մեխել մեկի:

Вбива́ть себе́ в го́лову. Գլուխը մտցնել:

Взбрести́ в го́лову. Քամի մտնել գլուխը:

Верну́ться с пуста́ми рука́ми. Դատարկ ձեռքերով վերադառնալ:

Верте́ться колесо́м. Հոլի պես պտտվել:

Верте́ться под нога́ми у кого́-то. Ոտքի տակ ընկնել:

Ве́тер сви́стит в карма́нах у кого́-то. Գրպանում մկներ են խաղում:

Ве́шать го́лову. Գլուխը կախել:

Ве́шать нос на кви́нту. Քիթը կախել:

Взя́ть за бо́ка кого́-то. Օձիթը բռնել՝ բաց չթողնել մեկի:

Взя́ть на себя́ бре́мя. Ծանրությունն իր վրա վերցնել:

Взять под своё крыльшко когó-то. Մեկին իր թևի տակ
տանել:

Взять себя в рюки. Իրեն հավարել:

Вилами писано на воде. Մառույցի վրա գրել:

Вилять хвостом. Պոչ խաղացնել:

Висеть в воздухе. Օդում կախված լինել:

Висеть на волоске. Մազից կախված լինել:

Висеть на шее у когó-то. Մեկի վզից կախ ընկած լինել:

Витать в облаках. Անպերում սավառնել:

В мутной воде рыбу ловить. Պղտոր ջրում ձուկ որսալ:

Водить за нос когó-либо. Քթից բռնած ման ածել մեկին:

Во все уши слушать. Ականջները չորս անել:

Воздушные замки. Օդային ամրոցներ:

Возносить до небес когó-то. Երկինք հանել մեկին:

Войти в колею. Հունի մեջ ընկնել:

Волк в овечьей шкуре. Գայլը գառան մորթով:

Волосы станóвятся дыбом. Մազերը բիզ-բիզ են
կանգնում:

Волчий аппетит. Գայլի ախորժակ:

Вооружиться до зубов. Մինչև տառաները զինվել:

Ворон ворóну глаз не выключает. Ագռավն ագռավի աչքը չի
կտրի:

Вот где собака зарыта. Ահա թե որտեղ է թաղված շան
գլուխը:

Впутать в историю когó-то. Կրակը գցել մեկին:

Время – деньги. Ժամանակը փող է:

Время – лучший врач. Ժամանակը լավագույն բժիշկն է:

Вскружить голову кому-то. Գլխահան անել մեկին:

Встать с левой ноги. Ձախ ոտքի վրա վեր կենալ:

Вступить в петуший бой. Արյորակոիվ տալ:

Всяк кулик своё болото хвалит. Պատավն իր քանին քրո

շի ասի:

Всяк своего счастья кузнец. Ամեն մարդ իր բախտի դարբին է:

Всякому овощу своё время. Ամեն բանջար իր ժամանակին:

Втирать очки. Աչքակապուրջամբ գրադվել:

Вывести из строя кого-то, что-то. Շարքից հանել մեկին, ինչը:

Выйти из себя. Ինքն իրենից դուրս գալ:

Выйти сухим из воды. Ջրից չոր դուրս գալ:

Выкинуть из головы. Գլխից հանել:

Вылететь из головы. Գլխից դուրս թռչել:

Вынести сор из избы. Աղբը տնից դուրս քափել:

Выплакать все глаза. Աչքերը ծով դառնալ:

Выпрашивать подачки от кого-то. Աչքը ուրիշի ձեռքը մնալ:

Высмотреть все глаза. Աչքը ջուր կտրել:

- Г -

Глаза́ на лоб полéзли. Աչքերը գազաթը թռան:

Глаза́ разгорéлись. Աչքերը վառվեցին:

Глас вопи́ющего в пусты́не. Ձայն բարբառող հանապառի:

Гнутъ спи́ну пéред кем-то. Մեկի առաջ մեջքը ծռել:

Гнутъ ше́ю пéред кем-то. Մեկի առաջ վիզը ծռել:

Гоня́ть лоды́ря. Գլուխս պահել:

Гоня́ться за двумя́ зайца́ми. Մի անորով երկու ամերով բռնել:

Гора́ родила́ мышь. Լեռը երկնեց, մուկ ծնեց:

Горба́того моги́ла испра́вит. Սապատավորին գերեզմանը կուղղի:

Горди́ев у́зел. Գորդյան հանգույց:

Горький о́пыт. Դառը փորձ:

Горький сме́х. Դառը ծիծաղ:

Грош це́на кому́-то, чему́-то. Ջրի գին ունենալ:

Гроша́ ло́маного не сто́ит. Մի մատնեց թան չարժե:

- Д -

Дава́й бог но́ги. Երկու ոտք ուներ՝ երկուսն էլ փոխ տալ:

Двули́чный чело́век Երկերեսանի մարդ:

Де́вятый вал. Իններորդ ալիք:

Де́лать из му́хи слона́. Լուն ուղտ շինել:

Де́лать ки́слую ми́ну. Դեմքը թթվեցնել:

Де́ло в шля́пе. Ամեն ինչ լավ է:

Де́ло ма́стера бои́тся. Գործը վարպետից կվախենա:

Де́ло таба́к. Բանը բուրդ է:

Держа́ть в ежо́вых рукави́цах кого́-то. Մեկին իր բռուս պահել:

Держа́ть де́ньги в кубы́шке. Փողը տակը դնել:

Держа́ть ка́мень за па́зухой. Քեն պահել:

Держа́ть нос на ветру́. Քիթը քամուն բռնել:

Держа́ть под свои́м кры́льишком кого́-то. Իր թևի տակ պահել մեկին:

Держа́ть рот под замко́м. Լեզուն յոթ կողպերի տակ պահել:

Держа́ть язы́к за зубáми. Լեզուն իրեն պահել:

Держа́ться за ю́бку. Կնոջ լաշակի տակ լինել:

Держа́ться на воло́ске. Մազից կախված լինել:

Держа́ться на ни́точке. Թելից կախված լինել:

Держи́ карма́н ши́ре. Գրպանը լայն բաց արա:

Длинный язык у кого-то. Բաց բերան:

Днём с огнём не същещь. Սև աղվես դառնալ:

До кончиков ушей краснеть. Մինչև ականջների ծայրերը կարմրել:

Доброе начало полдела откачалю. Լավ սկիզբը գործի կեսն է:

Довести до ушей кого-то. Ականջը գցել մեկի:

Долг платежом красен. Պարտքը հատուցմամբ է զարդարույն:

Дорогой ценой достаться. Թանկ գնով ձեռք բերվել:

Душа нараспашку. Միրտը բաց:

- E -

Едва́ держáться на нога́х. Ուրբերի վրա հազիվ կանգնել:

Едва́ но́ги волочи́ть. Ուրբերը հազիվ քարշ տալ:

Едва́ своди́ть концы́ с конца́ми. Ծայրը ծայրին հազիվ հասցնել:

Ест аж за уша́ми треи́цйт. Յոթ մատները բերանը կոխել:

Есть глаза́ми кого́-то, что́-то. Աչքերով ուտել մեկին, ինչը:

Есть чужо́й хлеб. Ուրիշի հացն ուտել:

- Ж -

*Ждать у моря погоды. Մովի ափին լավ եղանակի
ուշանել:*

Желторотый птенец. Չվից նոր դուրս ելած:

Жирный кусок. Յուղալի պանիր:

Жить как на вулкане. Ապրել ինչպես հրաբխի վրա:

Жить как собака с кошкой. Շուն ու կատու լինել:

*Жить на широкую ногу. Հարուստ ու փարթամ ապրել:
Ճոխ ապրել:*

За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь.

Երկու նախախտակի ետևից վազողը մեկն էլ չի բռնի:

За семью холмами, за семью реками. Знр սարի ետևում:

Заблудшая овца. Մոլորյալ ոչխար:

Забрать в руки кого-то. Բռան մեջ առնել մեկին:

Забывать хлеб – соль. Աղ ու հացը ուրանալ մեկի:

Заварить кашу. Շփոթ ստեղծել:

Заговаривать зубы кому-то. Գլուխը յուղել մեկի:

Задирать нос. Բթից ընկնողը հագար կտոր կլինի:

Зажечь огонь в сердце. Մտտում կրակ վառել մեկի:

Заколдованный круг. Կախարդական շրջան:

Закрывать двери дома перед кем-то. Ոտը տնից կտրել մեկի:

Заломать шапку. Գլխարկը թեք դնել:

Замазывать рот кому-то. Բերանը բան զգել մեկի:

Заметать следы. Հետքերը թաքցնել:

Заморить червячка. Փորը խաբել:

Запретный плод. Արգելված պտուղ:

Зариться на кого-то, на что-то. Աչք տնկել մեկին, ինչի վրա:

Зарубить на носу. Ականջին օղ անել:

Заткнуть за пояс кого-то. Ծալել գրպանը դնել մեկին:

Защищать зубами кого-то, что-то. Ատամներով
պաշտպանել մեկին, ինչը:

Земли под собою не чуют. Ուրբերը գետնից կտրվել:

Земля горит под ногами. Ուրբերի տակ կրակ է վառվում:

Знать как свои пять пальцев. Հինգ մատի պես գիտենալ:

Знать меру. Չափն իմանալ:

Знать цену. Գինն իմանալ:

Знать своё место. Իր տեղը ճանաչել:

Знать себя цену. Իր արժեքը գիտենալ:

Знать толк. Գործից գլուխ հանել:

Золотые руки у кого-то. Ոսկի ձեռքեր ունենալ:

Зондировать почву. Բերանի գոլն իմանալ մեկի:

Зуб на зуб не попадает у кого-то. Ատամները իրար են
գարկվում:

- И -

*И во́лки съ́ты, и о́вцы цéлы. Եվ գայլերն են կուշտ, և
ռշխարներն են ողջ:*

И у стен есть у́ши. Պատերն էլ ականջ ունեն:

Иго́лку не́где воткну́ть. Ասեղ գցելու տեղ չկա:

Игра́ не сто́ит свеч. Չարշարանքին չարժե:

Игра́ть с огнём. Կրակի հետ խաղալ:

Из блохи́ голени́ще кро́итъ. Լվից ճրագու հանել:

Из ко́жи вон лезть. Կաշվից դուրս գալ:

Из огня́ да в по́льмя. Մրից դուրս գալ՝ մրջյունն ընկնել:

Из саней да в дрóвни. Ձիուց իջնել՝ էշին նստել:

Име́ть вес. Կշիռ ունենալ:

Име́ть ру́ку. Կապեր ունենալ: Մեջք ունենալ:

Иска́ть вчерашнего дня. Հերվան օրունը փնտրել:

Искры из глаз съ́плюются. Աչքերից կայծեր դուրս թռչել:

*Испечены́ из одного́ ме́ста. Գլորվեց խուփը՝ գտավ
պուտուկը:*

Иуди́н поцелу́й. Հուդայի համբույր:

- К -

Как заведённая машина. Կարկտի պես վրա տալ:

Как бельмо́ на глазу́. Ինչպես աչքի փուշ:

Как на иго́лках сиди́т. Ասեղների վրա լինել:

Как о́бухом по голове́. Երկինքը գլխին փուլ եկավ:

Как ры́ба в воде. Ինչպես ձուկը ջրում:

Как соба́ка с ко́шкой жить. Շուն ու կատու լինել:

Ка́пля долби́т ка́мень. Կաթիլ-կաթիլ քար կծակվի:

Ка́мня на ка́мне не оста́вить. Քարը քարի վրա չթողնել:

Ката́ться как сыр в ма́сле. Մի ձեռքը յուղի, մյուսը՝ մեղրի

մեջ լինել:

Кидáть ка́мень в чей-то огоро́д. Քար գցել մեկի բանջարիանքը:

Когда́ рак сви́снет. Երբ կրիան ծառը բարձրանա: Էշի գատկին:

Как с це́пи сорва́вшийся. Կապը կտրած:

Клева́ть но́сом. Քրոյ ճանճ քշել:

Клин кли́ном вышибáть. Մեպը սեպով հանել:

Козёл отпу́щения. Քափության նոխագ:

Коло́ть глаза́. Աչք ծակել:

Комме́нта́рии изли́янии. Մեկնաբանություններն ավելորդ են:

Кони́ца́ кра́ю не ви́дно. Ծայրը չի երևում:

Копать яму под кого-то. Մեկի տակը փորելի:

Кормить завтраками. Սուտ խոստումներով կերակրելի:

Кровь бросилась в голову. Արյունը խփեց գլուխը:

Кто сѣет ветер, пожнѣт бурю. Քամի ցանողը փոթորիկ
կհնձի:

Кто-то сующий всюду свой нос . Անպոչ գրիալ

Куй железо, пока́ горячо. Երկաթը տաք-տաք են ծեծում:

Курам на смех. Եփած հավի ծիծաղը կգա:

- Л -

Ласковый телёнок двух ма́ток сосёт. Շողութրը հորը
երկու մեր է ծծում:

Лебеди́ная пе́сня. Կարապի երգ:

Лёгкая рука́ у кого́-то. Թեթև ձեռք ունենալ:

Лёгок на поми́не. Անուր տուր՝ սիրոցը գցիր:

Лить во́ду на ме́льницу ко́го-то. Ջրադաջին ջուր լցնել
մեկի:

Лить крокоди́ловы слёзы. Կոկորդիլոսի արցունքներ
թափել:

Лиха́ беда́ нача́ло. Դժվարը սկիզբն է:

Лови́ть мух. Ճանճ քշել:

Лови́ть ры́бу в му́тной воде. Պղտոր ջրում ձուկ քրալ:

Лоды́ря гоня́ть. Քամի կուլ տալ:

Ломи́ться в откры́тую дверь. Բաց դուռ ծեծել:

Лучше по́здно, чем никогда́. Լավ է ուշ, քան երբեք:

Льви́ная до́ля. Աղյուծի բաժին:

Люби́шь ката́ться, люби́ и са́ночки вози́ть. Սահել սիրում
ես, սահնակ կրել էլ սիրիր:

- M -

Μάλο καίσι ελ. Դեն շատ հաց ու պանիր պետք է ուտես:

Μαράτ бумагу. Թուղթ վրտնել:

Μάστερ на все руки. Ամեն բանի վարպետ է:

Μεδவேжья услуга. Արջի ծառայություն:

Μέжду двух огней. Երկու կրակի արանքում:

Μенять кукушку на ястреба. Ձի տալ՝ ջորի տոնել:

Μέριτ на свой аршин. Իր արշինով չափել:

Μёртвый сон. Խոր քուն:

Μεταίτ πέτλι. Մատ խաղացնել:

Μόкрая курица. Թրջված հավ:

Μеняться в лице. Գույն տալ՝ գույն տոնել:

Μυτιίτ воду. Չոր պղտորել:

Μύλльный пужыр. Օճառի պղպշակ:

- Н -

На вóре ша́пка гори́т. Գող` սիրտը դող:

На живу́ю ни́тку. Չոր տոռ քշի անել:

На одну́ коло́дку сде́ланы. Մի սանրի կտավ են:

Набра́ть в рот воды́. Բերանը ջուր առնել:

Навя́зывать на ше́ю кому́-то. Վզին կապել մեկին, ինչը:

Назва́ть ве́щи свои́ми и́менами. Իրերն իրենց անուններով կոչել:

Найти́ о́бщий язы́к с кем-то. Լեզու գտնել մեկի հետ:

Накле́ить ярлы́к. Անուն դնել մեկին, ինչին:

Накрути́ть хвост кому́-то. Պոչը խուզել մեկի:

Нанести́ уда́р из-за́ угла́. Թիկունքից հարվածել մեկին:

Напе́ть в у́шки кому́-то. Ականջը լցնել մեկի:

Наступа́ть на хвост. Պոչը տրորել մեկի:

Находи́ться ме́жду двух огне́й. Երկու կրակի մեջ ընկնել:

Находи́ться под пято́й кого́-то. Կրունկի տակ գտնվել մեկի:

Не в си́лах, нельзя́ оторва́ть глаз от кого́-то, от чего́-то.

Աչքը վրան մնալ մեկի, ինչի:

Не в слу́жбу, а в дру́жбу. Ոչ ի պաշտոնն, այլ բարեկամարար:

Не ве́рить свои́м глаза́м. Իր աչքերին չհավատալ:

Не ве́рить свои́м уша́м. Իր ականջներին չհավատալ:

Не видáть как свои́х уше́й. Մոծրակը տեսնել:

Не ви́деть да́льше своего́ но́са. Քթից այն կողմ չտեսնել:

Не говори́ гоп, пока́ не перепры́гнешь. Հոսս մի աստ, քանի չես բռնել:

Не лезть за сло́вом в карма́н. Խոսքի տակ չմնալ:

Не по зубáм кому́-то, что́-то. Ատամը չի բռնում մեկին, ինչը:

Нем как как ры́ба. Ձկան պես համը:

Ненасы́тная утробá. Աչքը ծակ լինել:

Нести́ свой крест. Իր խաչը կրել:

Нет ды́ма без огня́. Առանց կրակի ծուխ չի լինում:

Ни ло́жки ни пло́шки у кого́-то. Ձեռքերը քարի տակին լինել:

Ни ры́ба ни мя́со. Ոչ ձուկ է, ոչ միս:

Носи́ть во́ду решето́м. Մաղով ջուր կրել:

Обводи́ть вокру́г па́льца кого́-то. Մասի վրա խաղացնել
մեկին:

Обеща́ть золоты́е го́ры. Ոսկե սարեր խոստանալ:

Обжѣгся на молоке́, ду́ет на во́ду. Աչքը տեսածից է
վախենում:

Обива́ть поро́ги. Մեկի շները մաշել:

Огородъ городи́ть. Գլուխը կրակը գցել:

Оди́н в по́ле не во́ин. Մի ծաղկով գարուն չի գա:

Одни́м уда́ром дву́х зайце́в уби́ть. Մի հարվածով երկու
նապաստակ սպանել:

Одногó по́ля я́годы. Մի դաշտի ծաղիկ են:

Окати́ть холо́дной водо́й. Գլխին սառը ջուր լցնել մեկի:

Откры́ть глаза́ кому́-то. Մեկի աչքերը բացել:

Отложи́ть в до́лгий я́щик. Գործը քնեցնել:

Отогре́ть змею́ на груди́. Ծոցում օձ տաքացնել:

Оху́лки на́ руку не кладе́т. Թաց տեղը պատկող չի:

- II -

Па́дать в глаза́х. Աշքից ընկնել մեկի:

Па́дать ду́хом. Հոսահատվել:

Па́лец о па́лец не уда́ритъ. Մատը մատին չխփել:

Парши́вая ови́ца всё ста́до по́ртит. Մի քոսոտ ոչխարը ամբողջ հոտը խախտառակում է:

Пе́рвая ла́сточка. Առաջին ծիծեռնակ:

Пе́рвая скри́пка. Առաջին ջութակ:

Пе́рвый блин ко́мом. Առաջին հացը կոտ է գնում:

Перепо́лнилась ча́ша терпе́ния. Համբերության բաժակը լցվեց:

Пере́ть про́тив ро́жна. Բզի գլխին բռունցքով խփել:

Пи́саная краса́вица. Ոչ ուտես, ոչ խմես՝ երեսին նայես:

Пи́та́ться во́здухом. Բերանը հովին բռնել:

Пляса́ть под ду́дку чью́-то. Մեկի դուդուկի տակ պահել:

По па́льцам мо́жно сосчита́ть что́-то. Մատների վրա կարելի է հաշվել:

По пя́там иди́. Մտվերի պես հետևել մեկին:

Пови́нную го́лову меч не се́чѐт. Ջղշավոր գլուխը սուրն էլ չի կտրում:

Поджа́ть хвост. Պոչը քաշել:

Подлива́ть ма́сла в ого́нь. Կրակի վրա յուղ լցնել:

Подтяну́ть во́жжи. Մանարն ագել մեկի:

Քոյիւնք – ստիպել. Կատարել՝ կատարելք:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Աշխարհով ուտել:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Թախարհով զգել մեկին:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Ատաւ զոմոս տալ մեկին:

Քոյիւնքով զնայելու. Փշարով զոմոս տալ:

Քոյիւնքով զնայելու. Կրօնկը դեսն անել:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Միտը զոմոս անել:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս, զոմոս ոմոս զոմոս. Երես տվիւնք՝
տաւտաւ ուղեց:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Գլխին դնել ման ածել
մեկին:

Քոյիւնքով զնայելու, զոմոս զոմոս. Կատարել
տաւտաւ զոմոս զոմոս զոմոս զոմոս:

Քոյիւնքով զնայելու. Գլխով կորցնել:

Քոյիւնքով զնայելու. Գլխով կորցնել:

Քոյիւնքով զնայելու. Աշխարհով զնայելու:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Գլխին զոմոս զոմոս
տաւտաւ:

Քոյիւնքով զնայելու. Զնայելու զոմոս զոմոս:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Թրի տալով անցնել
մեկին:

Քոյիւնքով զնայելու – զոմոս զոմոս. Սովորելուն
տաւտաւ զոմոս զոմոս:

Քոյիւնքով զնայելու. Գլխի զնայելու:

Քոյիւնքով զնայելու. Լեզուն կծել:

Քոյիւնքով զնայելու զոմոս. Զաւտ զոմոս տեղ

ընդունել:

Принимать чёрное за белое. Սըր սպիտակի տեղ դնել:

Припира́ть к стéнке когó-то. Պատին սեղմել մեկին:

Пристава́ть как пла́стырь к кому́-то. Կպչել՝ պոկ չգալ մեկին, ինչին:

Пробра́ть с песо́чком когó-то. Յեխը կոխել մեկին:

Прова́литься скво́зь зе́млю. Գետինը մտնել:

Проглоти́ть язы́к. Լեզուն փորն ընկնել:

Прожу́жжа́ть все у́ши кому́-то. Ականջը տանել մեկի:

Пройти́ скво́зь ого́нь и во́ду. Հրի ու ջրի միջով անցնել:

Промо́кнуть до косте́й. Մինչև ոսկորների ծուծը թրջվել:

Прописа́ть и́жицу кому́-то. Աղցան անել մեկին:

Пропусти́ть ми́мо уше́й. Ականջի ետևը գցել:

Притащи́ть верблюда́ в иго́льное ушко́. Ուղտն ասեղի ծակից անցկացնել:

Пры́гнуть вы́ше свое́й голо́вы. Գլխից մեծ գործ բռնել:

Пу́ганая воро́на куста́ бои́тся. Վախեցած ագռավը թփից էլ է վախենում:

Пуска́ть пы́ль в глаза́. Աչքերին թոզ փչել մեկի:

Пусти́ть козла́ в огоро́д. Աղվեսին հավաստի կարգել:

Пусти́ть пы́ль в глаза́. Աչքերին թոզ փչել:

- P -

Работать до седьмого но́та. Մով քրտիւնք թափել:

Развѣсистая клю́ква. Պռչով սուտ:

Развѣситъ у́ши. Ականջը կախել :

Развяза́ть язы́к. Լեզուն բաց անել:

Рази́нуть рот. Բերանը բաց նայել:

*Разжева́ть и в рот положи́ть. Մամել՝ բերանը դնել
մեկի: Հալել գլուխը լցնել մեկի:*

Разнести́ в пух и прах. Բուրդը քամուն տալ մեկի:

Раскры́ть ско́бки. Փակագծերը բացել:

Роди́ться в руба́шке. Աստղով լինել:

*Роди́ться под счастли́вой звездо́й. Բախտավոր աստղի
տակ ծնվել:*

Ры́ба с го́ловы тухнет. Ձուկը գլխից է հոտում:

Рыть я́му кому́-то. Փռն փորել:

- С -

С ветром пришло, на ветер и пошло. Քամու բերածը
քանին էլ կտանի:

С глаз долой – из сердца вон. Աչքից հեռու, սրտից դուրս:

С лихой собаки хоть шерсти клок. Շնից մազ պոկելը խեղ
է:

С суконным рылом да в калашинный ряд. Կաղ էշով
քարափան մտնել:

Садиться на шею кому-то. Մեկի վզին նստել:

Сажать себе на голову кого-то. Գլխին նստեցնել:

Сваливать друг на друга. Իրար վրա գցել:

Сводить концы с концами. Ծայրը ծայրին հասցնել:

Сводить счёты с кем-то. Հաշիվը մաքրել մեկի, ինչի
հետ:

Сгущать краски. Գույները խտացնել:

Седьмая вода на киселе. Խնամու եզան գյուղիցն է:

Семь бед – один ответ. Չորսն ընկնողը անձրևից չի
փախենա:

Семь раз отмерь, один раз отрежь. Յոթը չափիր, մեկ
կտրիր:

Сердце не лежит к кому-то, к чему-то. Միտքը չի կաշուս
մեկին, ինչին:

Сердце в пятки ушла. Միտքը փորն ընկավ:

Շըրժը քարկոտ է քան ինքը։ Միտքը կտոր-կտոր լինել։

Сидеть на игóльках. Ասեղների վրա նստած լինել։

Сидеть на шее у когó-то. Մեկի վզին նստած լինել։

Сидеть сложа́ рýки. Ձեռքերը ծալած նստել։

Сизи́фов труд. Միգիֆյան աշխատանք։

Сказа́ть прýмо в лицó. Ուղիղ երեսին ասել։

Ско́лько ни говори́. Հազար ասել։

Сла́бое ме́сто. Թույլ տեղը։

Сло́вно арии́н проглоти́л. Ասես փայտ է կույ տվել։

Сложа́ рýки сиде́ть. Ձեռքերը ծալել նստել։

Слона́ не приме́титъ. Մեծ էշը ախտոում թողնել։

Слуга́ двух госпо́д. Երկու տիրոջ ծառա։

Сме́рить с головы́ до ног. Ուրքից գլուխ չափել։

Смотре́ть во все глаза́. Աչքերը շորս անել։

Смотре́ть на когó-то свысока́. Բարձրից նայել մեկին,

ինչին։

Смотре́ть сквозь па́льцы на что́-то. Մատների

արանքով նայել մեկին, ինչին։

Сня́вши го́лову, по волоса́м не пла́чут. Էշը կորցնողը

պարան չի հարցնի։

Соба́к гоня́тъ. Անգործ թրև գալ։

Соба́ку мани́, а па́лку держи́. Շան հետ բարեկամացիր,

փայտը ձեռքիցդ մի գցիր։

Сове́сть за́зрела. Խիղճը տանջում է։

Сорва́тъ ма́ску с когó-то. Դիմակը պատռել մեկի։

Ста́рый волк. Փորձված գայլ։

Տնայն փրկել: Կաշին փրկել:

Старый друг лучше новых двух. Մեկ հին բարեկամը
երկու նորից լավ է:

Стать на колéни. Ծնկի գալ:

Стать плечóм к плечу́. Մեջք մեջքի տալ:

Стреля́ный воробе́й. Ընկած-ելած մարդ:

Стро́ить возду́шные за́мки. Օղակն ամրոցներ կառուցել:

Стро́ить на песке́. Ավազի վրա կառուցել:

Су́нуть свой нос. Քիթը խոթել:

Сяде́м рядко́м до погово́рим ладко́м. Ծուռ նստենք՝
շիտակ խոսենք:

Сыгра́ть шутку́ над кéм-то. Գլխին խաղ խաղալ մեկի:

Сы́тый голо́дного не разуме́ет. Կուշտը քաղցածին մանր
կբրդի:

- T -

Таска́ть кашта́ны из огня́ для когó-то, кому́- то. Ուրիշի

հաւար կրակից շագանակ հանել:

Тёплое местéчко. Տար անկյուն:

Теря́ть го́лову. Գլուխը կորցնել:

Толо́чь во́ду в ступне. Չոր ծեծել:

*Точи́ть зу́бы на когó-то, на что́-то. Ատամները սրել
մեկի, ինչի վրա:*

Троя́нский конь. Տրոյական ձի:

Тяжё́лая рука́. Ծանր ձեռք:

Тяну́ть ду́шу из когó-то. Մեկի հոգին հանել:

Тяну́ть за язы́к когó-то. Ստիպել խոսել մեկին:

- У -

Уби́ть вре́мя. Տամանակ սպանել:

Уби́ть двух за́йцев. Մի կրակոցով երկու նապաստակ սպանել:

Уйти́ куда́ глаза́ глядя́т. Գլուխն առնել կորչել:

Умы́ть ру́ки. Ձեռքերը լվանալ:

- X -

Хвататься за соломинку. Ձերբերը փրփորին գցել:

Хоть видит око, да зуб неймёт. Աչքն տես՝ բերնն կարոտ:

Хранить как зеницу ока. Աչքի լույսի պես պահել մեկին,

ինչը:

- Ц -

Цени́ться на вес зóлота. Ոսկոյ գին ունենալ:
Цыпля́т по о́сени счита́ют. Ճտերն աշնանը կհաշվեն:

- Կ -

Черепашьим ходом. Կրիայի քայլերով:

Чёрная кошка пробежала между кэм-то. Սև կատու
անցավ նրանց միջով:

Чёрный день Սև օր:

Чёрным по белому написано. Սևով սպիտակի վրա գրված
է:

Читать на лице у кого-то. Գեմքին կարդալ մեկի:

Что ни слово – яд. Լեզվից թույն կաթել:

Что посеешь, то и пожнёшь. Ինչ որ ցանես, այն էլ
կհնձես:

Чтоб ты лопнул. Գնալիդ լինի՝ գալիդ չլինի:

Чужая душа – потёмки. Ուրիշի հոգին մութ գաղտնիք է:

Чужими руками жар загребать. Ուրիշի ձեռքերով
կրակից շագանակ հանել:

Чуть душа дерётся в ком-то. Բերանը բամբակով ջուր
կաթեցնել:

- III -

Швырнуть в лицо. Գլխով տալ մեկի:
Шевелить мозгами. Ուղեղին տալ:
Шутки в сторону. Կատակը մի կողմ:

- Щ -

Щёлкать зубáми. Ущипáть глупости:

- Я -

Яблоко раздора. Կոփախման:

Яблоку негде унасть. Ասեղ գգելու տեղ չկա:

Язык без костей. Լեզվի տակ ոսկոր չկա:

Язык мой – враг. Իմ լեզուն իմ թշնամին է:

Язык развязался. Լեզվի կապերը բացվել են:

Язык чешется. Լեզուն քոր է գալիս:

**КРАТКИЙ АРМЯНО – РУССКИЙ
ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ**

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

Ա ա Ծ ծ Չ շ

Բ բ Կ կ Ռ ռ

Գ գ Հ հ Ս ս

Դ դ Ձ ձ Վ վ

Ե ե Ղ ղ Տ տ

Չ չ Ճ ճ Ր ը

Է է Մ մ Յ ջ

Ը ը Յ յ Ո ո Ո ո

Թ թ Ն ն Փ փ

Ժ ժ Շ շ Զ ջ

Ի ի Ո ո Ե վ և

Լ լ Չ շ Օ օ

Խ խ Պ պ Ֆ ֆ

- Ա -

Ագռավն ագռավի աչքը չի կտոցի: *Ворон воро́ну глаз не вы́кляет.*

Ականջը գցել մեկի: *Довести́ до уше́й кого́-то.*

Ականջը լցնել մեկի: *Напéть в у́ши кому́-то.*

Ականջը կախել: *Развéсить у́ши.*

Ականջը կանչում է: *В уша́х звени́т.*

Ականջը տանել մեկի: *Про́жужжа́ть все у́ши кому́-то.*

Ականջի ետևը գցել: *Про́пустить ми́мо уше́й.*

Ականջին օղ անել: *За́рубить на носу́.*

Ականջները շորս անել: *Во все у́ши слу́шать.*

Ահա թե որտեղ է թաղված շան գլուխը: *Вот где соба́ка зары́та.*

Աղ ու հացը ուրանալ մեկի: *Забыва́ть хлеб-соль.*

Աղբը տնից դուրս թափել: *Вы́нести сор из изб́ы.*

Աղբյուրի պես հորդել: *Бить ключо́м.*

Աղվեսին հավապահ կարգել: *Пусти́ть козла́ в огоро́д.*

Աղջան անել մեկին: *Прописа́ть и́жицу кому́-то.*

Ամեն բանի վարպետ է: *Ма́стер на все ру́ки.*

Ամեն բանջար իր ժամանակին: *Вся́кому о́воцу своё́ время́.*

Ամեն ինչ լավ է: *Де́ло в шля́пе.*

Ամեն մարդ իր բախտի դարբին է: *Всяк свое́го сча́стья*

кузнеці.

Ամպերում սալառնել: *Витать в облаках.*

Անասակ որդի: *Блудный сын.*

Անպոչ գրալ: *Кто-то сующий всюду свой нос.*

Անուն դնել մեկին, ինչին: *Наклеить ярлык.*

Անուներ տոր' սիտոցը գցիր: *Лёгок на помине.*

Աչք ծակել : *Колоть глаза.*

Աչք տնկել մեկին, ինչի վրա: *Зариться на кого-то, на что-то.*

Աչքակապուրջամբ գրադվել: *Втирать очки.*

Աչքն տես' բերնն կարոտ: *Хоть видит око, да зуб неймёт.*

Աչքերը գազաթը թռան: *Глаза на лоб полёзли.*

Աչքերը գետին գցել: *Потушить глаза.*

Աչքերը ծով դառնալ: *Выйлакать все глаза.*

Աչքերը շորս անել: *Смотреть во все глаза.*

Աչքերը վառվեցին: *Глаза разгорелись.*

Աչքերին թոզ փչել մեկի: *Пускаить пыль в глаза.*

Աչքերից կայծեր դուրս թռչել: *Искры из глаз сыплются.*

Աչքերով ուտել մեկին, ինչը: *Есть глазами кого-то, что-то.*

Աչքը ծակ լինել: *Ненасытная утроба.*

Աչքը ջուր կտրել: *Высмотреть все глаза.*

Աչքը վրան մնալ մեկի, ինչի: *Не в силах, нельзя оторвать глаз от кого-то, от чего-то.*

Աչքը տեսածից է վախենում: *Обжётся на молоке, дует на воду.*

Աչքը ուրիշի ձեռքը մնալ: Выпрашивать подачки от ко-
го-то.

Աչքի ընկնել: Броситься в глаза.

Աչքի լույսի պես պահել մեկին, ինչը: Хранить как зеницу
о́ка.

Աչքին փուշ դառնալ մեկի: Быть бельмо́м на гла́зу.

Աչքից ընկնել մեկի: Па́дать в глаза́х.

Աչքից հեռու, արտից դուրս: С глаз долой – из се́рдца вон.

Ապրել ինչպես հրաբխի վրա: Жить как на вулка́не.

Ապուշ կտրել: Рази́нуть рот.

Առանց կրակի ծուխ չի լինում: Нет ды́ма без огня́.

Առաջին ծիծեռնակ: Пе́рвая ла́сточка.

Առաջին հացը կուտ է գնում: Пе́рвый блин ко́мом.

Առաջին ջութակ: Пе́рвая скри́пка.

Աղյուծի բաժին: Льви́ная до́ля.

Ասեղ զգելու տեղ չկա: Иго́лку не́где воткну́ть.

Ասես փայտ է կույ տվել: Сло́вно ари́шн проглоти́л.

Ասեղների վրա լինել: Как на иго́лках сиди́т.

Աստղով լինել: Роди́ться в руба́шке.

Ավազի վրա կառուցել: Строи́ть на песке́.

Ավզյան ախոռ: А́вгиевы коню́шни.

Առանց ցույց տալ մեկին: Показа́ть зу́бы кому́-то.

Առանց ունենալ մեկի, մի բանի վրա: Точи́ть зу́бы на ко-
го-то, на что-то.

Առանք չի բռնում մեկին, ինչը: Не по зу́ба́м кому́-то, что́-
то.

Ատաւաները իրար են գարկվում: *Зуб на зуб не попадёт у кого-то.*

Ատաւաները սրել մեկի, ինչի վրա: *Точить зубы на кого-то.*

Ատաւաներով պաշտպանել մեկին, ինչը: *Защищать зубами кого-то, что-то.*

Արգելված պտուղ: *Запретный плод.*

Արդար յուղի տեղ ընդունել: *Принимать за чистую монету что-то.*

Արյունը խփեց գլուխը: *Кровь бросилась в голову.*

Արջի ծառայություն: *Медвежья услуга.*

Արիւնայան գարշապար: *Ахиллесова пята.*

Արիքակրիվ տալ: *Вступить в петушиный бой.*

Բախտաւաժոր աստղի տակ ծնւելի: Родиться под счастливой звездой.

Բանը բորդ է: Дело табак.

Բարձրից նայել մեկին, ինչին: Смотреть на кого-то свысока.

Բաց բերան: Длинный язык у кого-то.

Բաց դուռ ծեծել: Ломиться в открытую дверь.

Բաց սիրտ: Душа нараспашку.

Բերանը բամբակով ջուր կաթեցնել: Чуть душа держится в ком-то.

Բերանը բան զգել մեկի: Замазывать рот кому-то.

Բերանը հովին բռնել: Питаться воздухом.

Բերանը ջուր առնել: Набрать в рот воды.

Բերանի գոլն իմանալ մեկի: Зондировать почву.

Բզի գլխին բռունցքով խփել: Переить против рожа.

Բռան մեջ առնել մեկին: Забрать в руки кого-то.

Բորդը քանոն տալ մեկի: Разнести в пух и прах.

Բորիդանի ալանակ: Буриданов осёл.

Գայլի ախորժակ: *Во́лчий аппети́т.*

Գայլը գառան մորթով: *Волк в ове́чьей шку́ре.*

Գետինը մտնել: *Прова́лится скво́зь зе́млю.*

Գինն իմանալ: *Знать це́ну.*

Գլխարկը թեք դնել: *Заломі́ть ша́пку.*

Գլխի ընկնել: *Прийти́ в го́лову.*

Գլխի մեջ մեխել մեկի: *Вбива́ть в го́лову кому́-то.*

Գլխին դնել ման ածել մեկին: *Посади́ть себе́ на го́лову ко-
го́-то.*

Գլխին խաղ խաղալ մեկի: *Сыгра́ть шу́тку над ке́м-то.*

Գլխին նստեցնել: *Посади́ть себе́ на го́лову.*

Գլխին սառը ջուր լցնել մեկի: *Окатаи́ть холо́дной водо́й.*

Գլխից մեծ գործ բռնել: *Пры́гнуть вы́ше свое́й голо́вы.*

Գլխով տալ մեկի: *Швырну́ть в лицо́.*

Գլորվեց խուփը՝ գտավ պուտուկը: *Испечены́ из одного́
ме́ста.*

Գլուխ պահել: *Гоня́ть лоды́ря.*

Գլուխը կրակը գցել: *Огоро́д горо́дить.*

Գլուխը յուղել մեկի: *Загова́ривать зу́бы кому́-то.*

Գլուխն առնել կորչել: *Уйти́ куда́ глаза́ глядя́т.*

Գլուխը կախել: *Ве́шать го́лову.*

Գլուխը կորցնել: *Потеря́ть го́лову.*

Գլուխը սնցնել: Вбивать себе в голову.

Գնալի լինի՝ գալի չլինի: Чтоб ты ло́пнул.

Գող՝ սիրտը դող: На во́ре ша́пка горит.

Գորդյան հանգույց: Гордиев у́зел.

Գործը վարպետից կվախենա: Дело ма́стера бо́ится.

Գործը քնեցնել: Отложить в до́лгий я́щик.

Գործի մեջ թաղվել: Быть заняты́м по го́рло.

Գործից գլուխ հանել: Знать толк.

Գրպանը լայն բաց արի: Держи́ карма́н ши́ре.

Գրպանին վնաս հասցնել: Бить по карма́ну.

Գրպանում մկներ են խաղում: Ве́тер свисти́т в карма́нах

у кого́-то.

Գրյները խաղցնել: Сгуца́ть кра́ски.

Գրյն տալ՝ գրյն տրնել: Меня́ться в лице́.

Դառը ծիծաղ: *Горький смех.*

Դառը փորձ: *Горький опыт.*

Դառարկ ձեռքերով վերադառնալ: *Вернуться с пустыми руками.*

Դեմքը թթվեցնել: *Делать кислую мину.*

Դեմքին կարդալ մեկի: *Читать на лице у кого-то.*

Դեռ շատ հաց ու պանիր պետք է ունենալ: *Мало каши ел.*

Դժվարը սկիզբն է: *Лиха́ беда́ нача́ло.*

Դիմակը պատռել մեկի: *Сорвать ма́ску с кого́-то.*

Դուրը ցույց տալ մեկին: *Показа́ть на дверь кому́-то.*

Երբ կրիան ծառը բարձրանա: *Когда рак свиснет.*

Երես տվինք՝ աստառ ուղեց: *Посади свинью за стол, она и ноги на стол.*

Երկաթը տաք-տաք են ծեծում: *Куй железо, пока горячо.*

Երկինք հանել մեկին: *Возносить до небес кого-то.*

Երկինքը գլխին փուլ եկավ: *Как обухом по голове.*

Երկերեսանի մարդ: *Двуличный человек*

Երկու կրակի արանքում: *Между двух огней.*

Երկու կրակի մեջ ընկնել: *Быть между двух огней.*

Երկու նապաստակի ետևից վազողը մեկն էլ չի բռնի: *За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь.*

Երկու ոտք ուներ՝ երկուսն էլ փոխ տալ: *Давай бог ноги.*

Երկու տիրոջ ծառա: *Слуга двух господ.*

Եփած հավի ծիծաղը կգա: *Курам на смех.*

- 9 -

Ωηζωψηη ριηψηη ηηρηά εη ζη ψηηηη: *Повинную голову меч
не сечёт.*

- Է -

Էջը կորցնողը ցարսին չի հարցնի: *Снявши голову, по волосам не плачут.*

Էջի գաղտնիք: *Когда рак сви́стнет.*

- Բ -

Ընկած-էրած Վարդ: Стреляный воробей.

Թակարդը գցել մեկին: *Поймать на удочку кого-то.*

Թանկ գնով ձեռք բերվել: *Дорогой ценой достаться.*

Թաց տեղը պատկող չի: *Охылки на руку не кладёт.*

Թեթև ձեռք ունենալ: *Лёгкая рука у кого-то.*

Թևի տակ աննել մեկին: *Брать под крыльишко кого-то.*

Թիկունքից հարվածել մեկին: *Нанести удар из-за угла.*

Թրի տակով անցնել մեկի: *Преклонять колёни перед кем-то.*

Թրշված հալ: *Мо́края ку́рица.*

Թրև գալ: *Бить баклу́ши.*

Թույլ տեղը: *Сла́бое ме́сто.*

Թուղթ մրտել: *Мара́ть бума́гу.*

- Ճ -

Ճանանակ սպանել: Уби́ть вре́мя.

Ճանանակը լավագույն բժիշկն է: Вре́мя – лу́чший врач.

Ճանանակը փող է: Вре́мя – де́ньги.

Իմ լեզուն իմ թշնամին է: Язы́к мой – враг.

Իններորդ ալիք: Де́вятый вал.

Ինչ որ ցանես, այն էլ կհնձես: Что посе́ешь, то и по-
жнёшь.

Ինչպես ձուկը ջրում: Как ры́ба в воде.

Ինչպես աշքի փուշ: Как бельмо́ на глазу́.

Ինքն իրենից դուրս գալ: Вы́йти из себя́.

Իր ականջներին չհավատալ: Не ви́деть да́льше своего́
но́са.

Իր արժեքը գիտենալ: Зна́ть себе́ це́ну.

Իր արշինով չափել: Ме́рить на свой арши́н.

Իր թևի տակ պահել մեկին: Держа́ть под своим кры́льши-
ком кого́-то.

Իր խաչը կրել: Нести́ свой крест.

Իր յուղով տապալկվել: Вари́ться в собственном соку́.

Իր տեղը ճանաչել: Зна́ть своё ме́сто.

Իր տեղում չլինել: Быть не на своём ме́сте.

Իրար վրա գցել: Сва́ливать друг на дру́га.

Իրերն իրենց անուններով կոչել: Назва́ть ве́щи своим́и
имена́ми.

- Լ -

Լալ է ուշ, քան երբեք: *Лучше поздно, чем никогда.*

Լալ սկիզբը գործի կեսն է: *Доброе начало полдела откачалло.*

Լեզվի կապերը բացվել են: *Язык развязался.*

Լեզվի տակ ոսկոր չկա: *Язык без костей у кого-то.*

Լեզվից թոյն կարելի: *Что ни слово – яд.*

Լեզու գտնել մեկի հետ: *Найти общий язык с кем-то.*

Լեզուն իրեն պահել: *Держать язык за зубами.*

Լեզուն կծել: *Прикусить язык.*

Լեզուն յոթ կողպերի տակ պահել: *Держать рот под замком.*

Լեզուն փորն ընկնել: *Проглотить язык.*

Լեզուն քոր է գալիս: *Язык чешется.*

Լեռը երկնեց, մուկ ծնեց: *Гора родила мышь.*

Լինել աջ ձեռքը: *Быть правой рукой.*

Լվից ճրագու հանել: *Из блохи голенище кроить.*

Լույն ուղտ շինել *Делать из мухи слона.*

- Խ -

Խարիսխ գցել: Бросить якорь.

Խիղճը տանջում է: Совесть зазрела.

Խնամու եզան գյուղիցն է: Седьмая вода на киселе.

Խոսքերը քանոն տալ: Бросить слова на ветер.

Խոսքը ջուրը գցել: Брать слова обратно.

Խոր քուն Мёртвый сон.

- Օ -

Մալել գրպանը դնել մեկին: *Заткнуть за пояс кого-то.*

Մամել՝ բերանը դնել մեկի: *Разжевать и в рот положить.*

Մայրը ծայրին հազիվ հասցնել: *Едва сводить концы с концами.*

Մայրը չի երևում: *Конца краю не видно.*

Մանր ձեռք: *Тяжёлая рука.*

Մանրությունն իր վրա վերցնել: *Взять на себя бремя.*

Մնկի գալ: *Стать на колени.*

Մոծրակը տեսնել: *Не видать как своих ушей.*

Մով քրտինք թափել: *Работать до седьмого пота.*

Մովի ափին լավ եղանակի սպասել: *Ждать у моря погоды.*

Մոցում օձ տարածնել: *Отогреть змею на груди.*

Մոլակը գցել մեկին: *Поймать на удочку кого-либо.*

Մուրը նստնալ՝ շիտակ խոսնալ: *Сядем рядком да поговорим ладком.*

Կարթի-կարթի քար կծակվի: *Ка́пля долби́т ка́мень.*

Կախարդական շրջան: *Заколдо́ванный круг.*

Կաղ Էշով քարավան մտնել: *С суко́нным ры́лом да в ка-
ла́инный ряд.*

Կաճափարես՝ մարդկանց ծիծաղ կատաշացնես: *Поспе-
ши́шь, люде́й насмеши́шь.*

Կաշվից դուրս գալ: *Из ко́жи вон лезть.*

Կապր կտրած: *Как с це́пи сорва́вшийся.*

Կապեր ունենալ: *Име́ть ру́ку.*

Կապրենք՝ կտեսնենք: *Поживём – увидим.*

Կաշին փրկել: *Спасти́ шку́ру.*

Կատակը մի կողմ: *Шу́тки в сто́рону.*

Կարապի երգ: *Лебе́ди́ная пе́сня.*

Կարծես շանփուր կույ տված: *Сло́вно ари́ин проглоти́л.*

Կարկտի պես վրա տալ: *Как заведе́нная маши́на.*

Կնոջ լաշակի տակ լինել: *Держа́ться за ю́бку.*

Կշիռ ունենալ: *Име́ть вес.*

Կոկորդիլոսի արցունքներ թափել: *Лить крокоди́ловы
слёзы.*

Կպչել՝ պոկ չգալ մեկին, ինչին: *Пристава́ть как
пла́стырь к кому́-то.*

Կովախնձոր: *Ябло́ко раздо́ра.*

Կրակը գգել մեկին: *Впутать в историю кого-то.*

Կրակի հետ խաղալ: *Играть с огнём.*

Կրակի վրա յուղ լցնել: *Подливать масла в огонь.*

Կրիայի քայլերով: *Черепашьим ходом.*

Կրունքը դեսն անել: *Показывать пятки.*

Կրունկի տակ գտնվել մեկի: *Находиться под пятой ко-
го-то.*

Կուշտը քաղցածին մանր կրքի: *Сытый голодного не ра-
зумеет.*

Կուրծք ծեծել: *Бить себя в грудь.*

Հազար ասել: *Скóлько ни говори́.*

Համբերութեան բաժակը լցվեց: *Перепóлнилась ча́ша тер-
пéния.*

Հալել գլուխը լցնել մեկի: *Разжева́ть и в рот положи́ть.*

Հաշիվը մաքրել մեկի, ինչի հետ: *Своди́ть счёты с кéм-
то.*

Հարուստ ու փարթամ ապրել: *Жить на широ́кую но́гу.*

Հետքերը թարգմել: *Замета́ть следы́*

Հերվան օրունը փնտրել: *Иска́ть вчерашнего дня.*

Հինգ մատի պես գիտենալ մեկին, ինչը: *Знать как свои́
пять па́льцев.*

Հյուր լինելը լավ է, բայց իր տանն ալելի լավ է: *В гостя́х
хорошо́, а до́ма лу́чше.*

Հոլի պես պտտվել: *Верте́ться колесо́м.*

Հոպ մի աս, քանի չես թռել: *Не говори́ гоп, пока́ не пере-
пры́гнешь.*

Հուլայի համբույր: *Иуди́н поцелу́й.*

Հունի մեջ ընկնել: *Войти́ в колею́.*

Չախս ոտի վրա վեր կենալ: *Встать с левой ноги.*

Չայն բարբառոյ հանապառնի: *Глас вопиющего в пустыне.*

Չեռերը լվանալ: *Умыть руки.*

Չեռերը ծալել նստել: *Сложá руки сидеть.*

Չեռերը փրփուրին գցել: *Хватáться за соломинку.*

Չեռերը քարի տակին լինել: *Ни лóжки ни пло́шки у ко-
го́-то.*

Չեռից ամեն բան գալ: *Быть ма́стером на все руки.*

Չի տալ ջրի տոնել: *Меня́ть куку́шку на я́стреба.*

Չիուց իջնել՝ էջին նստել: *Из саней да в дрóвни.*

Չկան պես համր: *Нем как ры́ба.*

Չվից նոր դուրս ելաժ: *Желторо́тый птенец.*

Չուկը գլխից բռնել: *Братъ быка́ за рога́.*

Չուկը գլխից է հոսում: *Ры́ба с го́ловы ту́хнет.*

Ճանճ քշել: *Ловить мух.*

Ճշմարտությունը աչք է ծակում: *Правда глаза́ колет.*

Ճոխ փայրել: *Жить на широ́кую но́гу.*

Ճտերն աշնանը կհաշվեն: *Цыпля́т по о́сени счита́ют.*

- Մ -

Մազերը բիզ-բիզ են կանգնում: *Волосы дыбом встаю́т.*

Մազից կախված լինել: *Висе́ть на волоске́.*

Մահից մի մատ հեռու լինել: *Быть на волосо́к от сме́рти.*

Մաղով ջուր կրել: *Носи́ть во́ду решето́м.*

Մատը մատին չխփել: *Па́лец о па́лец не уда́рить.*

Մատ խաղացնել: *Мета́ть пе́тли.*

Մատի վրա խաղացնել մեկին: *Обводи́ть вокру́г па́льца кого́-то.*

Մատների արանքով նայել մեկին, ինչին: *Смотре́ть сквозь па́льцы на что́-то.*

Մատների վրա կարելի է հաշվել: *По па́льцам мо́жно со-счита́ть что́-то.*

Մատների կլիզես: *Па́льчики обли́жешь.*

Մեծ էշը ախոռում թողնել: *Слона́ не приме́тить.*

Մեկ հին բարեկամը երկու նորից լավ է: *Ста́рый друг лу́чше но́вых дву́х.*

Մեկի աչքերը բացել: *Откры́ть глаза́ кому́-то.*

Մեկի առաջ մեջքը ծռել: *Гнуть спи́ну пе́ред кем-то.*

Մեկի առաջ վիզը ծռել: *Гнуть ше́ю пе́ред кем-то.*

Մեկի շնաքը մաշել: *Обива́ть поро́ги.*

Մեկի վզից կախ ընկած լինել: *Висе́ть на шее́ у кого́-то.*

Մեկին իր բռու մտանքով: *Держа́ть в ежо́вых рукови́цах ко-*

շօ՛-տօ.

Մեկնաբանութիւններն ավելորդ են: *Комментарии излишни.*

Մեջք մեջքի տալ: *Стать плечом к плечу.*

Մեջք ունենալ: *Иметь руку.*

Մի ականջից մտնել՝ մյուսից դուրս գալ: *В одно ухо вошло, в другое вышло.*

Մի գլխով բարձր լինել մեկից: *Быть на целую голову выше.*

Մի ծաղկով գարուն չի գա: *Один в поле не воин.*

Մի հարվածով երկու նապաստակ սպանել: *Одним ударом двух зайцев убить.*

Մի ձեռքը յուղի, մյուսը՝ մեղրի մեջ: *Катайся как сыр в масле.*

Մի ձեռքով երկու ձմերուկ բռնել: *Гоняться за двумя зайцами.*

Մի մատնոց թան չարժեն: *Гроша ломаного не стоит.*

Մի սանրի կտավ են: *На одну колодку сделаны.*

Մինչև ականջների ծայրերը կարմրել: *До кончиков ушей краснеть.*

Մինչև ատամները զինվել: *Вооружиться до зубов.*

Մինչև ոսկորների ծուծը թրջվել: *Промокнуть до костей.*

Մի քոստոս ոչխարը ամբողջ հոտը խաշտատակում է: *Паршивая овца всё стадо портит.*

Մրից դուրս գալ մրջյուն ընկնել: *Из огня да в польмя.*

Մոլորյալ ոչխար: *Заблудшая овца.*

Յոթ մատները բերանը կոխել: *Ест аж за ушáми треци́т.*

Յոթ սարի ետևում: *За сéмью холма́ми, за сéмью река́ми.*

Յոթերորդ երկնքում լինել: *Быть на седьмо́м не́бе.*

Յոթը շափիր, մեկ կտրիր *Семь раз отме́рь, один раз от-
ре́жь.*

Յոդալի պատառ: *Жи́рный кусо́к.*

- Ն -

Նպատակին խի՛նդ: Битъ в цель.

Շան հետ բարեկամացիր, փայտը ձեռքիցդ մի գցիր: *Соба́ку мани́, а па́лку держи́.*

Շարքից հանել մեկին, ինչը: *Вы́вести из стро́я кого́-то, что́-то.*

Շնից մազ պոկելը խեր է: *С лихо́й соба́ки хоть шер́сти кло́к.*

Շողմբոր հորթը երկու մեր է ծծում: *Ла́сковый телёнок двух ма́ток сосёт.*

Շփոթ ստեղծել: *Завари́ть ка́шу.*

Շուն ու կատու լինել: *Жить как соба́ка с ко́шкой.*

Շունը շան քաթ չի ծամի: *Соба́ка соба́ку не ест.*

Շունչն իրեն քաշել: *Боя́ться до́хнуть.*

Ոչ ձուկ է, ոչ միս: *Ни рыба ни мясо.*

Ոչ ի պաշտոնն, այլ բարեկամարար: *Не в службу, а в дружбу.*

Ոչ ուտես, ոչ խմես՝ երեսին նայես: *Писаная красавица.*

Ոսկե սարեր խոստանալ: *Обещать золотые горы.*

Ոսկի ձեռքեր ունենալ: *Золотые руки у кого-то.*

Ոսկու գին ունենալ: *Цениться на вес золота.*

Ոտք տնից կտրել մեկի: *Закрывать двери дома перед кем-то.*

Ոտքից գլուխ չափել: *Смерить с головы до ног.*

Ոտքերը հագիվ քարշ տալ: *Едва ноги волочить.*

Ոտքերի տակ կրակ է վառվում: *Земля горит под ногами.*

Ոտքերի վրա հագիվ կանգնել: *Едва держаться на ногах.*

Ոտքի տակ ընկնել: *Вертеться под ногами у кого-то.*

- 2 -

Չարչարանքին չարժե: *Игра́ не сто́ит свеча́.*

Չափն իմանալ: *Зна́ть ме́ру.*

Պատալն իր թանհն թթու շի աւի: *Всяк кулик своё болото хвалит*

Պատերն էլ ականջ ունեն: *И у стен есть уши.*

Պատին սեղմել մեկին: *Припира́ть к стéнке когó-то.*

Պարտքը հատուցմամբ է գարդարուն: *Долг платежом кра́сен.*

Պղտոր ջրում անկ քրիւ: *Лови́ть ры́бу в му́тной воде.*

Պռչը խուզել մեկի: *Накрути́ть хвост кому́-то.*

Պռչը տրորել մեկի: *Наступа́ть на хвост.*

Պռչը քաշել: *Поджа́ть хвост.*

Պռչից քաշ գալ: *В хвосте́ плести́сь.*

Պռչ խաղաղմել: *Виля́ть хвостом.*

Պռչով տուտ: *Развеси́стая клю́ква.*

- Զ -

Ջրադրուհին շորը լցնելի մեկի: *Лить воду на мельницу ко-
го-то.*

Ջրի գին ունենալ: *Грош ценá кому-то, чему-то.*

Ջրից դուրս գալ ` ջրհեղեղն ընկնել: *Бежал от дождя, по-
пал под град.*

Ջրից շոր դուրս գալ: *Выйти сухим из воды.*

Ջուր պղտորել: *Мутить воду.*

Ջուր ծեծել: *Толочь воду в ступе.*

Ջուրն ընկնողը անձրևից չի վախենա: *Семь бед – один от-
вет.*

Ջուր տուր քշի անել: *На живую нитку.*

- U -

Մահել սիրում ես, սահնակ կրել էլ սիրիր: *Любишь ка-
таться, люби́ и са́ночки вози́ть.*

Մանձր ձգել մեկի: *Подтяну́ть во́зжжси.*

Մապառապորին գերեզմանը կողողի: *Горба́того моги́ла
испра́вит.*

Մառույցի վրա գրել: *Ви́лами пи́сано на воде.*

Մեպը սեպով հանել: *Клин кли́ном вышиба́ть.*

Մև աղվես դառնալ: *Днём с огнём не съи́цешь.*

Մև կատու անցավ նրանց միջով: *Чёрная ко́шка пробе-
жа́ла ме́жду ке́м-то.*

Միգիֆյան աշխատանք: *Сизи́фов труд.*

Միրտը բաց լինել: *Душа́ нараспа́ику.*

Միրտը գողանալ մեկի: *Покори́ть се́рдце чьё-то.*

Միրտը կտոր-կտոր լինել: *Се́рдце разрыва́ется на ча́сти.*

Միրտը չի կաշում մեկին, ինչին: *Се́рдце не лежит к ко-
му́-то, к чему́-то.*

Միրտը փորն ընկալ: *Се́рдце в пя́тки ушла́.*

Մոված գկոտալ: *Щёлкать зу́бами.*

Մովորությունը երկրորդ բնավորություն է: *Привы́чка –
втора́я нату́ра.*

Մախտակ ագռալ: *Бе́лая воро́на.*

Մովեր զգել մեկի վրա: *Бро́сить тень на кого́-то.*

Ստվերի պես հետևել մեկին: По пятам идти.

Մտում կրակ վառել մեկի: Зажечь огонь в сердце.

Սուտ խոստումներով կերակրել: Кормить завтраками.

Սև օր Чёрный день.

Սևը սպիտակի տեղ դնել: Принимать чёрное за белое.

Սևով սպիտակի վրա գրված է: Чёрным по белому написа-

но.

- վ -

Վախեցած ազոսպը թփից էլ է վախենում: *Пуганая ворона кустá боится.*

Վզին կապել մեկին, ինչը: *Навязывать на шею кому-то.*

Վզին նստել մեկի: *Сидеть на шее чье́й-то.*

- S -

Sալը փորելի մեկի: Копать яму под кого-то.

Sար անկյուն: Тёплое местёчко.

Տրոյալանի ձի: Троянский конь.

Յեխար կոխելի մեկին: Пробра́ть с несóчком когó-то.

- Ու -

Ուժերի ծաղկման շրջանում: *В цвѣте лет.*

Ուղեղին տալ: *Шевелить мозгами.*

Ուղիղ երեսին ասել: *Сказать прямо в лицо.*

Ուղտն ասեղի ծակից անցկացնել: *Протащить верблюда в игольное ушко.*

Ուրիշի համար կրակից շագանակ հանել: *Таскать камни из огня.*

Ուրիշի հացն ուտել: *Есть чужо́й хлеб.*

Ուրիշի հոգին մութ գաղտնիք է: *Чужа́я душа́ – потёмки.*

Ուրիշի ձեռքերով կրակից շագանակ հանել: *Чужими руками жар загребать.*

- Ф -

Փակագծերը բացել: *Раскрыть скобки.*

Փեշի տակ լինել մեկի: *Быть под опекой кого-то.*

Փշերը ցույց տալ: *Показать когти.*

Փոթորիկ մի բաժակ ջրում: *Буря в стакане воды.*

Փողերը քանոն տալ: *Бросить деньги на ветер.*

Փողը տակը դնել: *Держать деньги в кубышке.*

Փոս փորել: *Рыть яму.*

Փորը գետնին քել: *В три погибели гнуться.*

Փորը խաբել: *Заморить червячка.*

Փորձված գայլ: *Старый волк.*

Քամի կուլ տալ: Лодыря гоня́ть.

Քամի մտնել գլուխը: Взбрести́ в го́лову.

Քամի ցանոդը փոթորիկ կհնձի: Кто се́ет ве́тер, пожнёт бу́рю.

Քամու բերածը քամին էլ կտանի: С ве́тром при́шло, на ве́тер и пошло́.

Քար գցել մեկի բանջարիանքը: Кида́ть ка́мень в че́й-то огород́.

Քարը քարի վրա չթողնել: Ка́мня на ка́мне не оста́вить.

Քեն պահել: Держа́ть ка́мень за па́зухой.

Քեֆին քեֆ չի հաւնի: Почу́вствовать себя́ на верху́ бла-
же́нства.

Քրից այն կողմ չտեսնել: Не ви́дет да́льше своего́ но́са.

Քրից բնած ման ածել մեկին: Води́ть кого́-либо за нос.

Քրից ընկնողը հազար կտոր կլինի Задира́ть нос.

Քրով ճանճ քշել: Клева́ть но́сом.

Քրրը խոթել: Су́нуть свой нос куда́-то.

Քրրը կախել: Ве́шать нос на квинту́.

Քրրը քամուն բռնել: Держа́ть нос на ветру́.

Քունը կորցնել: Потеря́ть сон.

- ԵՎ -

Եվ գայլերն են կուշտ, և ոչխարներն են ողջ: *И волки сыты, и овцы целы.*

- 0 -

Օդային ամրոցներ կառուցել: *Строить воздушные замки.*

Օդում կախված լինել: *Висеть в воздухе.*

Օձիքը բռնել՝ բաց շթողներ մեկի: *Взять за бока кого-то.*

Օճառի պղպջակ: *Мыльный пузырь.*

